PATVIRTINTA
Anykščių rajono
ugniagesių tarnybos
viršininko
2025 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. VK- 21

DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KVĖPAVIMO ORGANŲ APSAUGOS PRIEMONĖMIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 29

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kvėpavimo organų apsaugos priemonių naudojimo Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnyboje tikslas – užtikrinti saugų ir kvalifikuotą darbų atlikimą darbuotojams naudojant kvėpavimo organų apsaugos priemones (toliau kvėpavimo aparatai).

2. Instrukcija nustato darbuotojų, apribojimų zonoje atliekančių gelbėjimo darbus (išskyrus radiacinių avarijų metu), darbo principus naudojant kvėpavimo aparatus.

3. Darbuotojų kvėpavimo organų apsaugos priemonės skiriamos visai budinčiai pamainai, o ne kiekvienam asmeniui atskirai. Kiekvienas darbuotojas gali turėti asmeninę ištisinę kaukę (toliau – kaukė), arba būti aprūpintas specialiomis priemonėmis dezinfekuojančiomis tokius paviršius..

4. Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybai rekomenduojama naudoti tik vieno gamintojo ir vienos sistemos kvėpavimo aparatus.

5. Kvėpavimo aparatas, skirtas dirbti apribojimų zonoje, po vandeniu naudoti griežtai draudžiama.

6. Dirbti, naudodami kvėpavimo organų apsaugos priemones, apribojimų zonoje gali visi darbuotojai, nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą, baigę mokymo kursą ir turintys kompetetingos įstaigos išduotą baigimo atestatą, suteikiantį teisę atlikti ugniagesybos ir gelbėjimo darbus.

Šioje Instrukcijoje vartojamos sąvokos ir santrumpos:

Kvėpavimo aparatas – autonominis kvėpavimo aparatas, turintis nešiojamą suslėgto oro atsargą ir nepriklausomas nuo aplinkos atmosferos. Kvėpavimo aparatą sudaro kaukė, suslėgtojo oro balionas ir tvirtinimo plokštė, ant kurios sumontuotas slėgio reduktorius, vidutinio slėgio jungiamasis vamzdelis, manometras, manometro vamzdelis, plaučių valdomas dozavimo vožtuvas, įspėjamasis įtaisas, įrangos jungtis, kūną juosiantys diržai.

Kvėpavimo organų apsaugos priemonės (toliau – KOAP) – kvėpavimo aparatai, filtruojamosios dujokaukės ir respiratoriai.

Papildoma KOAP įranga (toliau – papildoma įranga) – aukštojo slėgio kompresoriai, asmeninė aliarmavimo sistema (mirksintys šviesos diodai), komplektai nukentėjusiesiems gelbėti ir evakuoti, testavimo prietaisai, įrankiai ir bandymo įrenginiai ir pan.

Grandis – grupė darbuotojų, kurie naudoja KOAP ir atlieka jiems priskirtą gelbėjimo darbų metu užduotį apribojimų zonoje.

KOAP įrangos punktas – gelbėjimo darbų vadovo nurodyta saugi vieta pagalbinėje zonoje, kurioje telkiamos rezervinės KOAP ir papildoma įranga, reikalinga gelbėjimo darbams atlikti.

KOAP ir papildomos įrangos priežiūros patalpa (-os) – SPT patalpa (-os), kur laikomos visos KOAP ir papildoma įranga, atliekamas jų remontas ir priežiūra.

Saugumo postas – saugi vieta už apribojimų zonos ribų, kur saugumo posto budėtojas užtikrina nuolatinį ryšį su grandimi ir kontroliuoja bei koordinuoja jų darbo laiką.

7. Kvėpavimo organų apsaugos priemonės ir papildoma įranga naudojamos vadovaujantis šia Instrukcija ir gamintojo nustatytais reikalavimais.

8. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbuotojas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe (jeigu jis gali), ir asmuo, matęs įvykį arba jo padarinius, privalo nedelsiant apie nelaimingą atsitikimą pranešti savo tiesioginiam viršininkui. Tokia pat tvarka darbuotojas turi pranešti apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus ir darbo metu pastebėtus trūkumus įtakojančius saugą darbe.

9. žvalgyti gaisrą ar avarijos židinį be kvėpavimo aparato skiriami du darbuotojai, su kvėpavimo aparatais – ne mažiau kaip du (turi būti laikomasi DKAT nuostatų). Grupės vyresniuoju skiriamas labiausiai patyręs darbuotojas;

10. Atsižvelgiant į gaisro vietą, pobūdį ir plotą, uždūminimą, užterštumą kenksmingomis dujomis žvalgybos grupės nariai privalo turėti visas tam tikslui skirtas apsaugos priemones, eiti vienas paskui kitą stebint aplinką, įsidėmint kelią , atsargiai atidarinėti duris saugantis galimų liepsnos ar karštų dujų pliūpsnio jas atidarius . Į patalpas, kuriose yra aukštos įtampos įrenginių, slėginių indų, sprogstamosios, nuodingos arba radioaktyvios medžiagos, galima eiti tik suderinus su to objekto administracija ir laikantis jų rekomenduotų saugumo taisyklių;

11. darbuotojai gaisre, avarijos ar stichinės nelaimės metu patekę į kenksmingą aplinką privalo dirbti su kvėpavimo organų apsaugos priemonėmis ir laikytis DKAT nuostatais nustatytų saugos darbe reikalavimų;

12. patalpose, kuriose gesinant gaisrą, avarijos ar stichinės nelaimės metu gali išsiskirti stipriai veikiančios nuodingos medžiagos, darbuotojai privalo dirbti apsirengę specialius apsauginius drabužius su kvėpavimo organų apsaugos priemonėmis bei avėti specialiąją guminę avalinę;

13. Draudžiama treniruotis dūmų ir šilumos kamerose darbuotojams, kurie nesusipažinę su darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija ir nustatyta tvarka nepasitikrinę sveikatos .

14. Už darbų saugą ir sveikatą treniruojantis dūmų ir šilumos kamerose atsako treniruotės vadovas . Visi darbuotojai privalo dirbti apsirengę specialius apsauginius drabužius su kvėpavimo organų apsaugos priemonėmis bei naudoti visas reikalingas apsaugos priemones.

II. DARBUOTOJAI, ATSAKINGI UŽ KOAP, PAPILDOMĄ ĮRANGĄ

15. Bendrą KOAP, papildomos įrangos kontrolę bei eksploatacijos analizę Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnyboje atlieka komandų skyrininkai.

16. Už KOAP ir papildomos įrangos eksploataciją bei priežiūrą atsakingi ugniagesių komandų skyrininkai.

17. Darbuotojas, atsakingas už KOAP, papildomą įrangą :

17.1. užtikrina KOAP, papildomos įrangos ir laikymą kvėpavimo aparatų įrangos priežiūros patalpose;

17.2. privalo mokėti dirbti su KOAP ir papildomos įrangos priežiūros patalpoje (-ose) esančiais įrenginiais;

17.3. tvarko KOAP, papildomos įrangos dokumentus ir jų atsarginių detalių apskaitą;

17.4. nustatytu laiku organizuoja KOAP, papildomos įrangos, bei suslėgtojo oro balionų kvėpuojamo oro kokybės bandymus;

17.5. atsako už sugedusių KOAP, papildomos įrangos , kurių negali suremontuoti savo jėgomis, pateikimą laiku remontuoti;

17.6. kiekvienais metais analizuoja KOAP techninę būklę ir teikia pasiūlymus dėl darbo su KOAP veiklos gerinimo.

18. Budinčios pamainos budėjimo metu už KOAP , esančius gaisriniuose automobiliuose, atsako tuo automobiliu į incidento vietą išvykstantys darbuotojai

III. DARBO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

19. Skyrininkas privalo:

19.1. vadovauti pamainos darbuotojų treniruotėms šilumos ir dūmų kamerose bei gryname ore, kad jie galėtų atlikti darbo naudojant kvėpavimo aparatą laiko apskaičiavimus, eiti saugumo posto budėtojo pareigas, dirbti su , respiratoriais bei kvėpavimo aparatais (1 priedas);

19.2. užtikrinti, kad sugedusios KOAP nebūtų naudojami ir laiku pateikti remontuoti;

19.3. prieš budėjimą paskirti grandies vadą ir numatyti grandies sudėtį;

19.4. užtikrinti kvėpavimo aparatų, rezervinių suslėgtojo oro balionų ir įrenginių saugumą;

19.5. laiku tvarkyti KOAP ir papildomos įrangos dokumentus.

20. Budėjimo metu budinčios pamainos darbuotojas privalo:

20.1. prieš budėjimą atlikti kvėpavimo aparato patikrinimą ir įrašyti į Tarnybos knygą jo numerį bei minimalų slėgį;

20.2. tikrinti, valyti ir techniškai apžiūrėti budėjimo metu jam priskirtas KOAP;

20.3. pratybų metu gerinti darbo įgūdžius (treniruotis) naudodamas kvėpavimo aparatą

20.4. mokėti teisingai eksploatuoti kvėpavimo aparatą, vykdyti saugumo posto budėtojo pareigas, atlikti darbo naudojant kvėpavimo aparatą laiko skaičiavimus;

20.5. laikytis saugos ir sveikatos reikalavimų naudojant KOAP ;

21. Siekdamas užtikrinti darbuotojų saugumą atliekant gelbėjimo darbus apribojimų zonoje, gelbėjimo darbų vadovas (toliau – GDV) turi nustatyti apsaugos lygmenį. Atsižvelgiant į incidento sudėtingumą ir apribojimų zonos išplitimo ribas, gelbėjimo darbai apribojimų zonoje gali būti vykdomi keturiais apsaugos lygmenimis (toliau – lygmuo):

21.1. I lygmuo, kai yra žinomas pavojingos medžiagos pavadinimas ir jos koncentracija neviršija didžiausios leistinos koncentracijos darbo aplinkos ore (pvz., išsiliejęs gyvsidabris, amoniakas), kai apribojimų zona susidaro vieno aukšto pastatų patalpose, kurios yra netoli išėjimo į tinkamą kvėpuoti aplinką, gesinant automobilį ir atvirose vietovėse, kur gali dirbti vienas ugniagesys gelbėtojas. Privalomos apsaugos priemonės: respiratoriai, filtruojamosios dujokaukės arba kvėpavimo aparatai, cheminės apsaugos kostiumai, apsaugantys nuo purslų (pvz., 2 tipo cheminės apsaugos kostiumai), ir asmeninės apsauginės priemonės (toliau – AAP). I apsaugos lygmens atveju grandis nesudaroma, incidento vietoje gali dirbti visi darbuotojai su AAP. GDV pats nustato saugumo užtikrinimo būdą (stebi pats arba paskiria atsakingą budinčios pamainos darbuotoją).

21.2. II lygmuo, kai apribojimų zona susidaro daugiaaukščiuose administraciniuose ir gyvenamuosiuose pastatuose bei rūsiuose ir gauta išsami informacija iš incidento vietos, kad pavojus žmonių gyvybei negresia. Privalomosios apsaugos priemonės: kvėpavimo aparatai, asmeninė aliarmavimo sistema, AAP. Tokiais atvejais kvėpavimo aparatai užsidedami ir paruošiami darbui pakeliui į incidento vietą (jei kvėpavimo aparatai vežami gaisrinio automobilio salone – užsegami diržai, kaukės ant veido nededamos). Grandis sudaroma iš ne mažiau kaip 2 žmonių ir įkuriamas saugumo postas. Žymėjimą saugumo posto lape gali atlikti ugniagesys gelbėtojas, einantis automobilio vairuotojo pareigas, arba GDV paskirtas asmuo.

21.3. III lygmuo, kai apribojimų zona susidaro daugiaaukščiuose administraciniuose ir gyvenamuosiuose, gamybiniuose objektuose, jūros laivuose, įvykus sprogimui ir nėra tikslios informacijos apie pavojų žmonių gyvybei. Privalomosios apsaugos priemonės: kvėpavimo aparatai, asmeninė aliarmavimo sistema, AAP ir komplektai nukentėjusiesiems gelbėti ir evakuoti. Kvėpavimo aparatus reikia užsidėti ir paruošti darbui pakeliui į incidento vietą (jei kvėpavimo aparatai vežami salone – užsegami diržai, kaukės ant veidų nededamos). Sudaromos kelios grandys iš ne mažiau kaip 3 žmonių. Viena grandis turi likti rezerve, visiškai pasirengusi nedelsdama suteikti pagalbą grandžiai, esančiai apribojimų zonoje, ar ją pakeisti. Atsižvelgiant į grandžių skaičių įkuriami saugumo postai. Žymėjimą saugumo posto lape atlieka tik ugniagesiai gelbėtojai, paskirti eiti saugumo posto budėtojo pareigas. Saugumo posto budėtojas gali dirbti ne daugiau kaip su 2 grandimis.

21.4. IV lygmuo – gelbėjimo darbų organizavimas cheminės avarijos atveju. Privalomosios apsaugos priemonės: 2 tipo cheminės apsaugos kostiumai, kvėpavimo aparatai, AAP ir komplektai nukentėjusiesiems gelbėti ir evakuoti. Sudaroma grandis iš ne mažiau kaip 2 žmonių. Riboto buvimo zonoje įkuriamas saugumo postas ir švarinimo postas. Viena grandis turi būti rezerve. Žymėjimą saugumo posto lape atlieka tik ugniagesys gelbėtojas, paskirtas eiti saugumo posto budėtojo pareigas. (Numatomi darbuotojų veiksmai apribojimų zonoje pagal saugumo lygmenis pateikti 7 priede).

21.5. Anykščių UT ugniagesiams , pirmiesiems atvykus į incidento vietą dviese, patekti į uždūmintas patalpas leidžiama ne mažiau kaip dviese, naudojant kvėpavimo aparatus ir visas kitas apsaugos priemones tik I lygmens apribojimo zonoje.

21.6. Vienam darbuotojui įeiti į uždūmintas patalpas griežtai draudžiama.

21.7.Patekti į II, III ir IV lygmens apribojimo zonas būtina sudaryti grandį . Tam reikia sulaukti atvykstančių į incidentą kitų ugniagesių komandų darbuotojų , Anykščių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinio ar kito priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo padalinio pareigūno , kurie iš daugiau atvykusių ugniagesių gelbėtojų turinčių kvėpavimo takų apsaugos priemones , sudarys grandį (grupė darbuotojų, kurie naudoja KOAP ir įkuriamas saugumo postas.). Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų vygdymui toliau vadovaus Anykščių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinys ar kito priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo padalinio pareigūnas.

22. Numatomi darbuotojų darbo saugos ir sveikatos reikalavimai apribojimų zonoje:

22.1. vėdinti uždaras patalpas galima tik gavus GDV sutikimą ir įspėjus patalpose dirbančią (-ias) grandį (-is);

22.2. visi grandies nariai iš apribojimų zonos privalo grįžti vienu metu;

22.3. jeigu dirbama naudojant kvėpavimo aparatus, išeiti iš apribojimų zonos privaloma iki garsinio signalo suveikimo arba oro rezervo panaudojimo;

22.4. pastebėjus, kad nors vienam iš grandies narių pablogėjo savijauta, sugedo kvėpavimo aparatas ar suveikė jo garsinis signalas, visi grandies nariai privalo kartu nedelsdami palikti apribojimų zoną;

22.5. nusiimti kvėpavimo aparatą neišėjus iš apribojimų zonos griežtai draudžiama;

22.6. atlikdami žvalgybą apribojimų zonoje, darbuotojai privalo naudoti KOAP ir kitas AAP;

22.7. žvalgybos metu grandies nariai privalo turėti:

22.7.1. KOAP;

22.7.2. pripildytą vandens gaisrinę žarną su švirkštu, prijungtą prie automobilinės cisternos (švirkštas turi būti patikrintas, švirkšto čiurkšlė sureguliuota ir patikrintas ryšys su saugumo posto budėtoju);

22.7.3. ryšių ir apšvietimo priemones (nešiojamąją radijo stotį, žibintuvėlį ir kitas priemones);

22.7.4. eidami į dviejų aukštų ir aukštesnius pastatus, įrangą, reikalingą kitiems ir patiems darbuotojams gelbėti (gelbėjimo virvę, diržus su plunksnakabliais);

22.7.5. įrankius durims atidaryti ir konstrukcijoms ardyti (laužtuvą, kirvuką);

22.7.6. prireikus ir cheminės apsaugos kostiumus.

22.8. GDV privalo:

22.8.1. paskirti grandžiai užduotį, informuoti darbuotojus ir grandies narius apie galimus padarinius ir pavojus;

22.8.2. imtis priemonių, kad būtų sumažinta temperatūra incidento vietoje, kur dirba grandys;

22.8.3. pasirūpinti grandies narių ir nukentėjusiųjų švarinimu;

22.8.4. prireikus organizuoti KOAP ir papildomos įrangos punktą;

22.8.5. nustatyti darbuotojų darbo ir poilsio trukmę, jų buvimo vietas, keitimosi tvarką ir rezervą;

22.8.6. nustatyti ryšio palaikymo tvarką.

22.9. Grandies vadas privalo:

22.9.1. numatyti veiksmų planą ir paaiškinti jį grandies nariams, patikrinti, ar grandis turi visas AAP ir būtiną įrangą, įsiminti kelią iki saugumo posto;

22.9.2. paruošęs švirkštą atsargiai atidaryti duris, saugotis galimų liepsnos ar karštų dujų pliūpsnio jas atidarius;

22.9.3. ne rečiau kaip kas 10 minučių arba nuolat palaikyti ryšį su saugumo posto budėtoju;

22.9.4. keistis informacija su GDV;

22.9.5. prireikus iškviesti pagalbą.

22.10. Grandies nariai privalo:

22.10.1. stengtis eiti pritūpę arba keliais, prireikus šliaužte šalia kapitalinių sienų su langais, saugotis atvirų elektros laidų;

22.10.2. judėjimo metu nenutolti vienas nuo kito per fizinio ar balsinio kontakto atstumą;

22.10.3. pasiimti ryšių priemones, pripildytą vandens gaisrinę žarną (kurioje yra slėgis) su prijungtu švirkštu, įrankius durims atidaryti ir konstrukcijoms ardyti, apšvietimo priemones, prireikus ir gelbėjimo virvę; prieš įeidami patikrinti švirkšto darbą, sureguliuoti švirkšto čiurkšlę ir patikrinti ryšį su saugumo posto budėtoju;

22.10.4. nuolat stebėti manometro rodmenis ir žinoti saugumo posto vietą;

22.10.5. vykdami į incidento vietą, kur gali įvykti sprogimas, apsiauti guminius batus, nesinaudoti žibintuvėlio jungikliu (jei žibintuvėlis nepritaikytas dirbti sprogioje aplinkoje), konstrukcijas tikrinti nekibirkščiuojančiu laužtuvu, kad būtų išvengta kibirkščiavimo;

22.10.6. laužtuvu tikrinti perdangų konstrukcijas ar kitas pavojingas vietas, kad kiti grandies nariai neįkristų į montavimo, technologines ar kitas angas, taip pat į plyšius statybinių konstrukcijų griuvimo vietose;

22.10.7. gavę signalą išeiti iš apribojimų zonos, pereiti saugumo postą, nusiimti kaukes ir pasiimti žetonus;

22.10.8. baigę darbą apribojimų zonoje, esant žemai temperatūrai, nusiėmę kaukes, vengti kvėpuoti šaltu oru, gerti daug vandens;

22.10.9. radę nukentėjusįjį, visi kartu išeiti iš apribojimų zonos ir išsinešti gaisrinę žarną;

22.10.10. užtikrinti, kad šalia įėjimo į apribojimų zoną būtų rezervinė žarna su švirkštu.

22.11. Saugumo posto budėtojas privalo:

22.11.1. stebėti, kaip atliekamas kontrolinis patikrinimas;

22.11.2. prieš įeinant grandies nariams į apribojimų zoną, surinkti iš jų užpildytus asmeninius žetonus, o išėjus iš apribojimų zonos – grąžinti;

22.11.3. neleisti į apribojimų zoną asmenų be KOAP, drausti burtis žmonėms prie apribojimų zonos įėjimo;

22.11.4. ne rečiau kaip kas 10 minučių palaikyti ryšį su grandimi;

22.11.5. nieko neįleisti į apribojimų zoną, kurioje dirba grandis, išskyrus rezervinę grandį;

22.11.6. nutrūkus ryšiui su apribojimų zonoje dirbančia grandimi, saugumo posto budėtojas privalo mėginti užmegzti ryšį ir išsiųsti rezervinę grandį;

22.11.7. palaikyti ryšį su GDV;

22.11.8. stebėti, kad grandis grįžtų numatytu laiku ir visos sudėties.

22.12. Rezervinė grandis privalo:

22.12.1. turėti KOAP ir būti pasirengusi eiti į apribojimų zoną;

22.12.2. būti susipažinusi su situacija incidento vietoje.

IV. KVĖPAVIMO APARATŲ NAUDOJIMAS IR LAIKYMAS

23. Pradedant budėjimą, budinčios pamainos darbuotojų PROPAK kvėpavimo aparatų slėgis balionuose turi būti ne mažesnis kaip 240 bar.

24. Kaukių laikymas:

24.1. ne budėjimo metu turimos asmeninės darbuotojų kaukės laikomos spintelėse, o bendro naudojimo – Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos viršininko nustatytoje vietoje

24.2. kiekviena kaukė turi turėti inventorinį numerį;

24.3. tinkamos naudoti kaukės turi būti laikomos atskirai nuo sugedusių.

24.4. budinčios pamainos darbuotojų kaukės gaisriniuose automobiliuose laikomos specialiuose lizduose kartu su kvėpavimo aparatais. Kaukės, turinčios srieginę jungtį su kvėpavimo aparatu, turi būti prijungtos prie jų. Kad kaukės būtų apsaugotos nuo mechaninių ar kitokių pažeidimų, specialūs lizdai turi būti padengti guma ar kitokia amortizuojančia medžiaga ir turėti laikiklius;

24.5. kaukės sudedamos taip, kad būtų užtikrintas jų saugumas ir būtų galima greitai jas užsidėti;

24.6. visos naujos kaukės tikrina Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos vyriausiasis specialistas . Sunumeruotos kaukės skiriamos darbuotojams.

25. Suslėgtojo oro balionų (toliau – balionai) naudojimas:

25.1. kvėpavimo aparatų balionai laikomi ugniagesių komandose skyrininko nurodytoje patalpoje, sudėti lentynose arba į dėžes su užrašais: „Pilni“, „Tušti“ ir „Sugedę“;

25.2. į balionus pildyti orą galima tik tam skirtais aukštojo slėgio kompresoriais. Tai atliekama artimiausioje PGT arba ugniagesių komandoje, jei tokie kompresoriai yra . Balionai pripildomi vadovaujantis gamintojo instrukcijos reikalavimais;

25.3. vykstant atlikti gelbėjimo darbų, kiekvienas kvėpavimo aparatas turi turėti ne mažiau kaip vieną rezervinį balioną. Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos viršininko sprendimu balionų, laikomų gaisriniuose automobiliuose, atsargas leidžiama sumažinti iki 50 proc., tačiau, jei pritrūktų balionų, reikia numatyti pristatymo į incidento vietą tvarką. Į rezervinių balionų skaičių įtraukiami gaisriniuose automobiliuose esantys rezerviniai kvėpavimo aparatai su balionais. Rezerviniams kvėpavimo aparatams 100 proc. oro balionų atsargos reikalavimas netaikomas;

25.4. rezerviniai balionai gaisriniuose automobiliuose laikomi atskiruose lizduose siekiant užtikrinti jų saugų pervežimą;

25.5. kvėpavimo aparatų balionai bandomi pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus .

V. KVĖPAVIMO APARATŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

26. Kvėpavimo aparatų tinkamumas nustatomas atliekant:

26.1. patikrinimą prieš budėjimą

26.2. kontrolinį patikrinimą

26.3. profilaktinį patikrinimą

27. Kvėpavimo aparatų patikrinimo rezultatai surašomi:

27.1. į Tarnybos knygą, jei patikrinimas atliktas prieš budėjimą;

27.2. į kvėpavimo aparatų įrangos remonto ir patikrinimų žurnalą , jei atliktas profilaktinis patikrinimas.

28. Kvėpavimo aparatų valymas ir dezinfekavimas:

28.1. kvėpavimo aparatų kaukės valomos kiekvieną kartą panaudojus, o dezinfekuojamos perduodant kaukę kitam asmeniui ir atliekant techninę priežiūrą;

28.2. kaukių valymas:

28.2.1. prieš plaunant kaukę nuimami įkvėpimo ir iškvėpimo vožtuvai, atsegama vidinė kaukė ir išsukama kalbos membrana. Šios detalės valomos atskirai ir į vietą įstatomos išdžiovintos;

28.2.2. kaukė ir jos detalės valomos skudurėliu, sudrėkintu drungnu muilo šarmu (muilo tirpalu) arba analogiškomis plovimo priemonėmis, kurias leidžia naudoti gamintojas;

28.2.3. gumines ar silikonines kaukės dalis draudžiama valyti organiniais tirpikliais (acetonu, spiritu, benzinu ir kt.);

28.2.4. išvalyta kaukė ir jos detalės kruopščiai skalaujamos švariu tekančiu vandeniu ir išdžiovinamos;

28.2.5. draudžiama džiovinti kaukę ir jos detales spinduliuojama šiluma (saulės spinduliai, radiatoriai). Džiovinimo patalpoje temperatūra negali būti aukštesnė nei 50 ^{O}C;

28.3. kaukių dezinfekavimas:

28.3.1. leidžiama dezinfekuoti kaukes tam skirtomis gamintojo arba PAGD rekomenduojamomis dezinfekavimo priemonėmis

28.3.3. prieš dezinfekavimą kaukė išvaloma išdėstyta tvarka;

28.3.4. išvalyta kaukė ir jos detalės įdedamos į dezinfekavimo priemonių pripildytą vonią (indą) ir dezinfekuojamos. Nustatant dezinfekavimo priemonės koncentraciją ir dezinfekavimo laiką, vadovaujamasi šios priemonės gamintojo naudojimosi instrukcija;

28.3.5. dezinfekuota kaukė ir jos detalės išvalomos ir kruopščiai skalaujamos švariu tekančiu vandeniu ir išdžiovinamos, tada kaukės detalės surenkamos;

28.4. kvėpavimo aparatų valymas:

28.4.1. kvėpavimo aparatai valomi kiekvieną kartą panaudojus ir prieš atiduodant juos kitai budinčiai pamainai;

28.4.2. panaudoto prietaiso užterštos dalys kruopščiai nuvalomos skudurėliu, sudrėkintu šiltu vandeniu;

28.4.3. prireikus šiltu vandeniu nuplaunama tvirtinimo plokštė, prieš tai atjungus slėgio reduktorių;

28.4.4. džiovinami ne karštesnės nei 60 ^{O}C temperatūros oro srove;

28.4.5. draudžiama valyti organiniais tirpikliais (nitrotirpikliais, alkoholiu, spiritu, benzinu);

28.4.6. labai suteptus kvėpavimo aparato diržus su tvirtinimo elementais galima skalbti skalbyklėje ne karštesniame nei 40 ºC vandenyje. Prieš skalbiant diržus, sulipdomos abi lipuko dalys.

29. Kvėpavimo aparatų balionuose kvėpuojamojo oro kokybė turi atitikti LST EN 12021 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Kvėpavimo aparatų suslėgtasis oras“ reikalavimus.

30. Kvėpavimo aparatų balionuose kvėpuojamojo oro kokybė turi būti tikrinama ne rečiau kaip kas metus ir šiais atvejais:

30.1. prieš kompresoriaus eksploatavimo pradžią;

30.2. po kompresoriaus remonto;

30.3. pakeitus aukštojo slėgio kompresoriaus filtravimo sistemos filtrą (-us);

30.4. nustačius apsinuodijimo kvėpuojamuoju oru atvejus.

31. Kvėpavimo aparatų ,respiratorių, filtruojamųjų dujokaukių, aukštojo slėgio kompresorių bei testavimo prietaisų techninė priežiūra atliekama pagal gamintojo instrukcijas.

VI. KOAP IR PAPILDOMOS ĮRANGOS ĮSIGIJIMAS, PASKIRSTYMAS, PERDAVIMAS, REMONTAS IR TESTAVIMAS

32. Ugniagesių komandų skyrininkai Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos viršininkui privalo pateikti duomenis apie ugniagesių komandose esančias techniškai netvarkingas KOAP, papildomą įrangą , jų detales ir paraiškas reikalingoms KOAP, papildomai įrangai įsigyti. Taip pat privalo perduoti netinkamas naudoti KOAP, papildomą įrangą bei ir jų detales. Tai privaloma atlikti per 10 kalendorinių dienų, apie tai raštiškai informuojant Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos viršininką.

33. Kvėpavimo aparatų,, papildomos įrangos remontą ir testavimą atlieka gamintojo įstaiga, arba gamintojo igaliota įstaiga turinti reikiamus sertifikatus.

34. Gamintojo įstaiga, arba gamintojo įgaliota įstaiga privalo priimti iš Anykščių rajono savivaldybės ugniagesių tarnybos KOAP, papildomą įrangą , kurių rajono savivaldybės tarnyba negali suremontuoti savo jėgomis, ir įvertinusi nuspręsti dėl jų tolesnio naudojimo. Netinkamas naudoti KOAP ir papildomą įrangą privalo išardyti, tinkamas naudoti detales palikti rezerve, o netinkamas – teisės aktų nustatyta tvarka nurašyti ir pranešti apie tai rajono savivaldybės ugniagesių tarnybai.

35. Nesant tarnyboje testavimo prietaisų, KOAP, papildomos įrangos patikrinimus ir testavimą privaloma atlikti Gamintojo įstaigoje, arba gamintojo įgaliotoje įstaigoje turinčioje reikiamus sertifikatus , kurioje yra testavimo prietaisai, įrankiai bei bandymo įrenginiai.

VII KVĖPAVIMO APARATŲ TIKRINIMO TVARKA

36. Darbuotojas privalo patikrinti kvėpavimo aparato tinkamumą. Patikrinimai yra:

36.1. prieš budėjimą;

36.2. kontrolinis;

36.3. profilaktinis.

36.1.1. Patikrinimas prieš budėjimą atliekamas, kai darbuotojai pasirengę keistis pamainomis, prieš signalą „Pamainų pasikeitimas“, ir pakeitus suslėgtojo oro balioną;

36.1.1. patikrinimas prieš budėjimą atliekamas tokia tvarka:

36.1.2. atliekama vizuali kaukės ir kvėpavimo aparato apžiūra (apžiūrimi diržai, sagtys, žarnos, tvirtinimo elementai);

36.1.3. užsidėjus kaukę ir prijungus ją prie kvėpavimo aparato, patikrinamas kaukės hermetiškumas;

36.1.4. atsukus balioną, patikrinami įkvėpimo ir iškvėpimo vožtuvai, reduktoriaus darbas ir manometro duomenys;

36.1.5. nusiėmus kaukę ir užsukus balioną, patikrinamas aukšto slėgio sistemos hermetiškumas;

36.1.6. atliekamas garsinio signalo patikrinimas (rezervinio oro slėgio patikrinimas);

36.1.7. patikrinimo metu nustačius kvėpavimo aparatų gedimus, kurių patys darbuotojai negali pašalinti, būtina atlikti tyrimą gedimų priežastims nustatyti ir organizuoti aparatų remontą.

36.2. Kontrolinis patikrinimas atliekamas prieš einant į incidento vietą tokia tvarka:

36.2.1. atliekama vizuali kaukės ir kvėpavimo aparato apžiūra;

36.2.2. užsidėjus kvėpavimo aparatą ir prie jo prijungtą kaukę, patikrinamas kaukės hermetiškumas;

36.2.3. atsukus balioną, patikrinami įkvėpimo ir iškvėpimo vožtuvai, reduktoriaus darbas bei manometro duomenys.

36.3.. Profilaktinis patikrinimas atliekamas gamintojo instrukcijoje nustatytu laikotarpiu.

36.3.1. profilaktinio patikrinimo metu atliekama

36.3.2. . aparato ir kaukės plovimas;

36.3.3. aparato ir kaukės išorinė apžiūra (kaip per patikrinimą prieš budėjimą);

36.3.4. patikrinimai testavimo prietaisais.

36.3.5. Profilaktinį patikrinimą gali atlikti tik darbuotojai, atsakingi už KOAP ir papildomą įrangą. Nesant techninių galimybių (testavimo stendų, įrankių ir pan.) arba apmokytų darbuotojų, profilaktiniam patikrinimui kvėpavimo aparatai pristatomi į artimiausią gamintojo įstaigą, arba į gamintojo įgaliotą įstaigą turinčią reikiamus sertifikatus

VIII KVĖPAVIMO ORGANŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ EKSPLOATAVIMO DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Saugojimo vieta	Atsakingas darbuotojas	Saugojimo laikotarpis
1.	Tarnybos knyga	UK skyrininko patalpos	UK Skyrininkas	5 metai
2.	Kvėpavimo organų apsaugos priemonių remonto ir patikrinimų žurnalas	UK skyrininko patalpos	UK Skyrininkas	2 metai
3.	Suslėgtojo oro balionų bandymo protokolai	Pas Vyriausiąjį specialistą	Vyriausiasis specialistas	5 metai
4.	Suslėgtojo oro balionų bandymo žurnalai	Pas Vyriausiąjį specialistą	Vyriausiasis specialistas	5 metai

IX NUMATOMI DARBUOTOJŲ VEIKSMAI APRIBOJIMŲ ZONOJE PAGAL SAUGUMO LYGMENIS

Lygmenys	Numatomi darbuotojų veiksmai					
	gelbėjimo darbų vadovo	grandies vado	grandies nario	darbuotojo	saugumo posto budėtojo	rezervinės grandies
I lygmuo	skirti darbuotojams užduotis; perduoti informaciją valdymo punktui	numatyti užduoties įgyvendinimo planą ir paaiškinti jį grandies nariams; nurodyti grandies nariams saugumo posto vietą; asmeniškai stebėti, kaip grandies nariai atlieka kvėpavimo aparatų patikrinimą	greitai ir tiksliai vykdyti grandies vado nurodymus; nedelsiant teikti pagalbą žmonėms, patekusiems į apribojimų zoną	vykdyti pavestas užduotis; palaikyti ryšį su gelbėjimo darbų vadovu	saugumo posto lape pasižymėti numatytą sugrįžimo laiką, kuris skaičiuojamas nuo patekimo į apribojimų zoną	nenumatomi
II ir III lygmenys	skirti grandžiai užduotis; organizuoti nukentėjusiųjų paiešką; stebėti incidento vietą pagal išorinius požymius ir statybinių konstrukcijų būklę. Apie pastebėtus pasikeitimus nedelsiant pranešti grandies vadui;	numatyti užduoties įgyvendinimo planą ir paaiškinti jį grandies nariams; nurodyti grandies nariams saugumo posto vietą; stebėti, kaip grandies nariai atlieka	greitai ir tiksliai vykdyti grandies vado nurodymus; nedelsiant teikti pagalbą žmonėms, atsidūrusiems apribojimų zonoje; padėti savo kolegoms, stebėti jų	nėra	saugumo postą įrengti prie įėjimo į apribojimų zoną; saugumo posto lape pasižymėti numatytą sugrįžimo laiką iš apribojimų zonos (4 priedas); palaikyti ryšį su	pasirengti vykdyti gelbėjimo darbų vadovo nurodymus; būti pasirengusiai bet kuriuo metu padėti dirbančioms grandims

Lygmenys	Numatomi darbuotojų veiksmai					
	gelbėjimo darbų vadovo	grandies vado	grandies nario	darbuotojo	saugumo posto budėtojo	rezervinės grandies
	perduoti informaciją valdymo punktui; III lygmens atveju vieną grandį palikti rezerve ir nustatyti jos buvimo vietą; nurodyti kvėpavimo organų apsaugos priemonių (toliau – KOAP) įrangos punkto organizavimo vietą	kvėpavimo aparatų patikrinimą; išėjus iš apribojimų zonos pasirūpinti, kad kvėpavimo aparatai vėl būtų paruošti darbui; pastebėjus grandies nario kvėpavimo aparato (smulkų) gedimą, imtis priemonių jį pašalinti vietoje, o jeigu to padaryti neįmanoma, išvesti visą grandį ir nedelsiant pranešti apie tai gelbėjimo darbų vadovui	būklę, jeigu reikia, suteikti pagalbą; nuolatos stebėti grandies darbo vietos aplinką; apie pastebėtus pasikeitimus pranešti grandies vadui; pastebėjus kvėpavimo aparato gedimą arba pablogėjus savijautai, nedelsiant pranešti apie tai grandies vadui ir vykdyti jo nurodymus; iš apribojimų zonos grįžti visiems grandies nariams vienu metu; skaidytis į grandis arba palikti grandies narius apribojimų zonoje draudžiama		grandimi	
IV lygmuo	nustatyti cheminių medžiagų išplitimo saugias darbo zonas; prireikus vadovauti	grandies vadu skiriamas vyriausias pagal pareigas grandies narys arba,	greitai ir tiksliai vykdyti grandies vado nurodymus; nedelsiant teikti	nėra	saugumo posto lape pasižymėti numatytą sugrįžimo laiką, kuris skaičiuojamas nuo	laukti gelbėjimo darbų vadovo nurodymų; būti pasirengusiai

Lygmenys	Numatomi darbuotojų veiksmai					
	gelbėjimo darbų vadovo	grandies vado	grandies nario	darbuotojo	saugumo posto budėtojo	rezervinės grandies
	grandžiai ir palaikyti ryšį su ja; perduoti informaciją valdymo punktui; nurodyti KOAP įrangos punkto organizavimo vietą	esant lygiavertėms pareigoms, turintis didesnį darbo stažą; numatyti veiksmų planą ir paaiškinti jį grandies nariams	pagalbą žmonėms, patekusiems į apribojimų zoną		patekimo į apribojimų zoną; palaikyti ryšį su grandimi; įkurti KOAP įrangos punktą; atsižvelgiant į incidento pobūdį naudoti atitinkamas asmenines apsaugos priemones	padėti bet kuriuo metu dirbančiai grandžiai